

Commissie Zorgvuldig Bestuur

CZB/V/KBO/2009/232

BETREFT: organisatie van fotosessies door VZW vriendenkring.

1 PROCEDURE

1.1 Ontvangst: 12 januari 2009

1.2 Verzoeker

Directeur

1.3 Betrokken school

School

1.4 CZB

Bij email van 12 januari 2009 stelt verzoeker een vraag. Op 26 januari deelt het secretariaat aan verzoeker mee dat de vraag behandeld zal worden op de zitting van 9 maart 2009.

2 INHOUD van de VRAAG

De directeur van de school vraagt zich af of hij de organisatie van de schoolfotografie nog langer in handen van de VZW Vriendenkring mag laten.

De VZW Vriendenkring organiseert al meer dan vijftien jaar de verkoop van foto's (individuele foto's, klasfoto's, foto's met broers en zussen) via een schoolfotograaf. Alle opbrengsten van de VZW door organisatie activiteiten (schoolfotograaf, carnavalbal, tombola, ...) gaan integraal naar de kinderen van de school (aankoop didactische middelen, ...). Via de scholengroep vernam verzoeker dat de verificateur (van de eigen koepel, volgens latere toelichting bij de vraag) er op staat dat de schoolfotografie via de boekhouding van de school gaat. De vraagsteller wil daarnaar handelen maar voor de schoolfotografie ziet hij twee obstakels:

- hij meent dat hij de hardwerkende vriendenkring niet zomaar de winst kan afnemen van de schoolfotografie, wat de goede verstandhouding zou verzuren;
- de betalingen binnen de werking van de school gebeuren immers integraal met facturatie om de aanwezigheid van cash geld in de school te vermijden. De foto's via facturatie doen is praktisch zo goed als niet te organiseren. De bijbestellingen moeten vooraf gebeuren en de ouders wensen een erg flexibel betaalsysteem naar bestelling van foto's toe. De erg intense administratieve opvolging en controle zouden voor het schoolsecretariaat erg moeilijk zijn.

Verzoeker vraagt de Commissie of de Vriendenkring deze actie verder autonoom mag organiseren, uiteraard in overleg met de school. De Vriendenkring heeft een correct en transparant financieel beleid dat steeds kan worden voorgelegd.

Verder vraagt verzoeker ook of de organisatie van de schoolfotografie bijgestuurd moet worden met betrekking tot de wet op de privacy en welke foto's er wel en niet meer mogen worden gemaakt en verkocht in het kader van zorgvuldig bestuur van een school.

3 ZITTING COMMISSIE

3.1 Datum en uur: 9 maart 2009 om 13.15 uur

3.2 Kamer

Kamer bevoegd voor het basisonderwijs.

3.3 Commissieleden

De Commissie is in overeenstemming met artikel V. 22 van het decreet van 13 juli 2001 betreffende het onderwijs-XIII-Mozaïek en artikel 1 tot en met artikel 3 van het ministerieel besluit van 28.11.2007 betreffende de samenstelling van de Commissie Zorgvuldig Bestuur als volgt geldig samengesteld:

De heer Raf Verstegen, voorzitter;

Walter Cools, Paul De Winne, Etienne Becuwe en Jean Dujardin, leden.

3.4 Aanwezige betrokkenen, getuigen, deskundigen, raadslieden:

/

3.5 Stemming

De Commissie heeft na beraadslaging eenparig de volgende conclusies opgesteld inzake bevoegdheid en advies.

4 ADVIES VAN DE COMMISSIE

4.1 Regelgeving

* Decreet basisonderwijs van 25 februari 1997.

Art. 51

§3. Een schoolbestuur kan handelsactiviteiten verrichten, voor zover deze geen daden van koophandel zijn en voor zover ze verenigbaar zijn met zijn onderwijsopdracht.

* Omzendbrief BaO 2002/3 van 21 februari 2002 betreffende zorgvuldig bestuur in het basisonderwijs.

4.2 Bevoegdheid

De Commissie is bevoegd in zoverre de vraag betrekking heeft op de schoolfotografie.

De commissie is niet bevoegd om zich uit te spreken over de toepassing van de regelgeving met betrekking tot de bescherming van de privacy. Deze aangelegenheid behoort tot de bevoegdheid van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer. (Zie onder meer het advies van genoemde Commissie nr. 33/2007 en de aanbeveling nr. 02/2007 beide van 28 november 2007, www.privacycommission.be).

De commissie is evenmin bevoegd om zich uit te spreken over een interne instructie van het eigen schoolbestuur in verband met de boekhouding en die een weerslag zou kunnen hebben op de werking van de vriendenkring.

4.3 Advies

4.3.1 Handelsactiviteiten

De onderwijsregelgeving stelt dat scholen handelsactiviteiten mogen organiseren voor zover deze geen daden van koophandel zijn en verenigbaar zijn met de onderwijsopdracht.

Een daad van koophandel is, in de betekenis die de decreetgever daaraan heeft gegeven, in essentie gericht op persoonlijke verrijking. Een school kan dus geen daad verrichten louter en alleen ter verrijking van haar bestuur of ter verrijking van natuurlijke personen die al dan niet als personeelslid bij het onderwijs zijn betrokken. Een school kan echter wel activiteiten ontwikkelen die een beperkt vermogensvoordeel (een marginaal winsttoegmerk) nastreven ter bekostiging van haar werking.

Verder moeten de handelsverrichtingen verenigbaar zijn met de onderwijsopdracht van de school. Dit betekent dat de verrichtingen moeten kaderen in de normale dienstverlening aan de leerlingen of in de afwerking van het leerprogramma. Indien de handelsactiviteiten niet rechtstreeks bijdragen tot de realisatie van de onderwijsopdracht, dan moeten ze een occasioneel karakter hebben om toelaatbaar te zijn. De opbrengst moet aan onderwijs besteed worden en er mag geen aankoopverplichting gelden.

4.3.2 Schoolfotografie

De omzendbrief BaO 2002/3 van 21 februari 2002 behandelt de problematiek van de schoolfotografie en stelt het volgende: "Het nemen (lees: en verkopen) van zowel individuele foto's van leerlingen als klasfoto's wordt binnen onderwijs beschouwd als een handelsactiviteit met een strikt occasioneel karakter die relatief beperkte financiële middelen genereert en die aldus toegelaten is. De scholen moeten er wel over waken dat het normale verloop van de onderwijsverstrekking en de afwerking van het programma niet in het gedrang komen door de tijd die aan het nemen van de foto's wordt besteed. Dit betekent dat, voor zover deze activiteit tijdens de lesuren plaatsvindt, het verlet tot een minimum moet worden herleid. Ten aanzien van de ouders geldt er geen enkele aankoopverplichting".

Er bestaat geen bezwaar tegen het feit dat de Vriendenkring van de school, in samenspraak met de school, de praktische organisatie van deze activiteit op zich neemt.

4.3.3. De Commissie komt tot volgend advies:

Het nemen en verkopen van individuele foto's, inbegrepen pasfoto's, is in overeenstemming met de bestaande omzendbrief. De school kan voor de organisatie van de activiteit een beroep doen op de Vriendenkring.

De Commissie is niet bevoegd om zich uit te spreken over interne instructies voor de boekhoudkundige verwerking van deze activiteit.

Zij is evenmin bevoegd om zich uit te spreken over de toepassing van de wet op de privacy.

Brussel, 9 maart 2009

Marleen Broucke
Secretaris

Raf Verstegen
Voorzitter